

גיטין סז-א

עניין: שבחן של חכמים

בן יהוידע

דף ס"ז. רבי מאיר חכם וסופר. פרש הרב עיין יעקב ז"ל, מ"ס סופר היינו זה שבחן, שהיו דברי תורה מיושרין אליו, שהיה לו זכירה גדולה שיוכל לכתוב שלא מן הכתב כדליתא במגילה דף י"ח ע"ש. וג"ל בס"ד, לפ"ז להבי נקיט שתי שפטים אלו בדי הדי, מפני שהם הפכים כפי הטבע, ולא שכיח שיהיו נמלצים ביחד אלל אדם אחד, כמ"ס הרב בינה לעתים במאמר שמואל לרב יהודה, שינא פתח פומך קרי, פתח פומך תני, כי היכי דתתקין בידך, וכפי הטבע מי שהוא חכם וחריף גדול, לא יהיה לו זכירה גדולה ומעולה ביותר, מפני כי שפטים אלו הפכים הם, זה יהיה מחמת יובש צמות, וזה יהיה מחמת לחות צמות, ולכן א"ל כיון דאתה שינא חריף, קשא שיהיה לך כח הזכירה, לכך תעשה דבר שיצריך ליד זכירה, והוא פתח פומך וכו' עכ"ד יע"ש. ולכן רבי מאיר שהיה גדול בשפטים, באחד שהיה חכם גדול וך השכל וקל ההשכלה חריף ופקח, והיה ג"כ סופר שיש לו כח זכירה דרך פלא, שלא היה נלרך לכתוב ס"ת מתוך הכתב, וזהו שבחן העולם:

בית האוצר לר"י ענגיל מערכה א-ו כלל לג

צניטין (דף ס"ז ע"א) חיתא חסדי בן יהודה הי' מונה שבחן של חכמים ר' מאיר חכם וסופר [ומה שנקרא ר"מ סופר נראה דהוא ג"כ בחי' שם ספרא רבה דמט"ט וכנודע דר"מ הי' בחי' טוב דמט"ט בסוד ש"ס חגיגה (דף ט"ו ע"ב) דר"מ רמון מלא חוכו אכל קליפתו זרק דאחיון ט"ט דחור מט"ט הם טוב דבי ואחיון רמון הסביבים הם קליפה וכנודע ואחר טעה במט"ט כמבואר בחגיגה שם וע"כ כאשר אמר אלי' שם ולא קאמר קוב"ה שמתחיל מפורי דר"מ הואיל וגמר מאמר אמר ע"ז רבה בר שילא אחמי ר"מ רמון מלא חוכו אכל קליפתו זרק פי' דר"מ הי' לו יניקה רק מאחיון ט"ט דמט"ט דהם תוך דמט"ט וטוב דבי' ואילו אחיון רמון דהם הסובב והקליפה זרק וכנודע בכתבי הארי' ז"ל וע"כ בהיות ר"מ בחי' טוב דמט"ט ט"ט דמט"ט לכן נראה גם הוא סופר כמו שנקרא מט"ט ספרא רבה וכנ"ל וזהו

מהר"ץ חיות

ר' יהודה חכם לבשירצה. נ"צ כנר התעוררו כלם מה שבת הוא לר' יהודה ועי' מהרש"א. ול"נ דבר נכון וברור. דהנה ידענו צניטין דאף האדם היומר שלם בתכלית השלמות אינו עלול בכל עת לחכמה והתבוננות ולא כל הזמנים שוים. ובזמן שאדם צוער או צעקס או שהוא במעמד העוני או שתקפה עליו הכעס והקנאה. הנה אינו עלול צעקה זו להעמיק צמדע. וכבר אמרו בראשית רבה פ' וירא צער ודס חימה כוצתו צער ודס הקנאה כוצתו. ולשחות צעמקי מולות התורה והעבודה לריכין להפשיט כל ענינים החושים ושאר המחילות המבדילות. וכבר אמרו גלוי וידוע שרלונינו לעשות רלונך ומי מעבד שאור שבעיסה ושעבוד מלכיות (ברכות טו ע"א) ושבתו צכאן את ר' יהודה שר' יהודה היה חכם לכשירצה. היינו בכל עת שהיה רוצה להעמיק בחכמה היה הנקל צעיניו להשקיע ציון מולוה כל עניני חושים ולהפשיט עצמו מן העולם התחתון ולהשתדל צדעה ובתבונה ודבר זה הוא מעלה גדולה מאד ולא נמלא איש אחד צין ששים ריבוא אשר יוכל להתפאר עצמו כי הוא מוכשר בכל עת ובכל רגע לכנס צפנימית התורה. ועי' מדרש חזית פסקא יפה את רעיתי כתרצה בכל עת שאתה רוצה ע"ש ויתפרש ג"כ על דרך זה:

(מהר"ץ חיות)

בניהו

וכך הוא הנמשל ברבי עקיבא, כי כל חכם נקרא על שם החכמה שהיא רבה וגדולה בקרבו. כי יש חכמים נקראים מארי קבלה, על שם כי יש בידם רוב חכמה בקבלה לכך יתייחסו אליה דוקא כי רוב חכמתם בה. ויש נקראים מארי משנה, כי רוב חכמתם במשנה, ויש נקראים מארי תלמוד כי רוב חכמתם בתלמוד, ויש נקראים מארי אגדה וכו' רבי עקיבא לא תוכל לומר עליו שהוא אוצר של קבלה או של משנה או של תלמוד וכיוצא, כי מכולם יש לו חלק גדול ולכך נקרא אוצם בלום, כלומר הוא כמו אוצר הסגור וסתום שאין אתה יכול להחליט לו דבר אחד לעצמו.

מהרש"א

אמר שמדותי תרומות מתרומות כו'. ע"ש תרומת מעשר שניתן לכהן שהיא קודש קדשים צריכה אחר צריכה אחר שנזכר ונתרם המעשר ללוי נתרם ממנו תרומת מעשר לכהן וק"ל:

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON